

Kulturudveksling 2012: Russisk film

Bag foredraget om russisk film står Søren Ildved, der er uddannet cand. mag. i filosofi og religion fra Syddansk Universitet, og som gennem de sidste ni år har arbejdet som filmanmelder og artikelskribent på Filmz.dk, der i dag er den største uafhængige filmside i Danmark. Desuden har han bl.a. skrevet for Ekstra Bladets tillæg "Nu på DVD" samt været fast filmanmelder for Radio Køge.

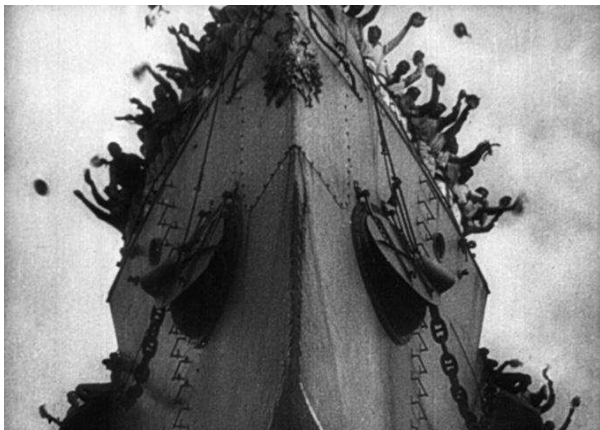
Turnéplan:

Hvor?	Hvornår?	Kontaktperson?
Fensmark: Fensmark Bibliotek, Kildegårdsvej 56 4684 Holmegaard	Tirsdag den 4 / 9, kl. 19.00 Medlemsmøde, kl. 18.00	Gunvor Andersen gunvor.m.andersen@gmail.com 5556 2462 / 2059 5828
Odense: Musikbiblioteket Amfipladsen 6 5000 Odense C	Onsdag den 5/9, kl. 19:30	Kim Frederichsen drffyn@gmail.com 21477559
Århus Hovedbiblioteket Møllegade 1 8000 Århus	Torsdag den 6/9, kl. 19.30	Sonja Haugard Christensen Sonja874@gmail.com 40268447
København: Russisk Kulturcenter Vester Voldgade 11 1552 København V.	Mandag den 10/9, kl. 19.30	Asger Pedersen kbhv@dkrus.dk 30231310
Aalborg Huset, Hasserisgade 10, Aalborg	Torsdag den 13/9, kl. 19.00	Ulrik D. Eskildsen ulligator@gmail.com 50598924

Det 20. århundredes store omvæltninger i Rusland skinnede ikke mindst igennem i de russiske film, som af samme årsag er nogle af de mest spændende at følge. I Sovjet var der meget tidligt en forståelse af, hvordan filmen – som intet andet medie – ville kunne gribe fat i masserne og påvirke folk i en langt større grad, end hvad der tidligere havde været muligt. Ideologien fik derfor også en meget direkte indflydelse på de russiske film, hvis

eksperimenterende og nyskabende facon kom til at gøre afgørende indtryk på så vidt forskellige filmskabere som Charles Chaplin og nazisternes Leni Riefenstahl såvel som på hele filmmediets fremtidige udtryk. I dette foredrag skal vi se klip fra nogle af de mest indflydelsesrige russiske film og følge udviklingen fra tidlig propaganda til de senere poetiske kunstfilm. Der sættes fokus bl.a. på følgende film:

"Panserkrydseren Potemkin" (1925) af Sergei Eisenstein

Fortællingen er en dramatisering af mytteriet ved sortehavsflåden i 1905 og ikke mindst opstanden på krigsskibet Potemkin, hvor matroserne lever under kummerlige forhold. Filmen blev lavet som et stykke propaganda, der skulle underbygge revolutionens sag, men ikke desto mindre er den et forbløffende og komplet medrivende stykke filmkunst. "Panserkrydseren Potemkin" bliver da også fortsat opfattet som en af de bedste film nogensinde.

"Manden med kameraet" (1929) af Dziga Vertov

Hvor "Panserkrydseren Potemkin" fortæller en dramatisk historie i en relativt ligefrem form, så er Dziga Vertovs "Manden med kameraet" en blanding af avantgarde og dokumentar, der følger hverdagslivet en dag i 20'erne. Vi er med, når byen vågner, sporvognen kører, og det daglige arbejds- og fritidsliv udfolder sig. Filmen repræsenterer et radikalt eksperiment og en forbløffende nytænkning, hvor en hyppig klipning og teknisk opfindsomhed gør den til en formidabel oplevelse, der den dag i dag fortsat inspirerer filmskabere.

"Tranerne flyver forbi" (1957) af Mikhael Kalatozov

Efter krigens rædsler og Stalins død kom der en anderledes modene tone ind over russiske film, og den mærker man ikke mindst i "Tranerne flyver forbi", der er en usædvanlig og rørende kærlighedsfortælling. I stedet for at hyldes Sovjets sejr fokuseres der på nogle af de mindre skønne stunder og ikke mindst forholdet mellem soldaten Boris og Veronica, der bliver adskilt på grund af krigen. Der er et blændende kameraarbejde og umådeligt stærke og nuancerede skuespillerpræstationer i filmen, der som den eneste sovjetiske film formåede at vinde palmerne i Cannes.

"Vandringsmanden" (1979) af Andrej Tarkoskij

I forhold til tidligere sovjetiske propagandafilme er Andrej Tarkovskijs værker poetiske, inderlige og reflekser kunstfilm. Det gælder bestemt også for "Vandringsmanden", der er en art science-fiction. Tre mænd forsøger sig på at trænge ind til et forbudt område kaldet "Zonen", hvori det siges, at ens inderligste ønsker går i opfyldelse. Hvad, der følger er en visuelt overvældende og tankevækkende film, hvis poetiske natur ikke skaffede Tarkovskij mange venner i hjemlandet, men som gjorde ham dybt beundret i udlandet. En af beundrerne er danske Lars von Trier, der for et par år siden dedikerede filmen "Antichrist" til Tarkovskij.